קורה ד' מתיר בחורבה ורב נחמן אמר רבה בר אבוה קורה ד' מתיר במים: מני? להך לישנא דאמרת בעשר לא פליגי בעשר ודברי הכל להך לישנא דאמרת בעשר פליגי כרב; לימא אביי ורבא בפלוגתא דרב ושמואל קמיפלגי *דאיתמר סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין כשירה, אין לה פצימין אביי אמר כשירה ורבא אמר פסולה אביי אמר כשירה אמר פי תקרה יורד וסותם ורבא אמר פסולה לא אמר פי תקרה יורד וסותם לימא אביי כרב ורבא כשמואל? אליבא דשמואל כולי עלמא לא פליגי, כי פליגי אליבא דרב: אביי כרב ורבא עד כאן לא קאמר רב התם אלא דהני מחיצות לאכסדרה עבידי אבל הכא דהני מחיצות לאו לסוכה עבידי, לא: רבי יוסי אומר אם מותרין: איבעיא להו רבי יוסי לאסור או להתיר? אמר רב ששת לאסור וכן אמר רבי יוחנן לאסור תניא נמי הכי אמר רבי יוסי כשם שאסורין לעתיד לבא כך אסורין לאותו שבת איתמר רב חייא (א) בר(יוסף) אמר רב הלכה כרבי יוסי, ושמואל אמר הלכה כרבי יהודה, ומי אמר שמואל הכי והתנן *א"ר יהודה בד"א בעירובי תחומין אבל בעירובי חצירות מערבין בין לדעת בין שלא לדעת לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין שלא בפניו *ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יהודה ולא עוד אלא כל מקום ששנה רבי יהודה בעירובין הלכה כמותו, וא"ל רב חנא בגדתאה לרב יהודה: אמר שמואל אפילו במבוי שניטל קורתו או לחייו? וא"ל בעירובין אמרתי לך ולא במחיצות? אמר רב ענן לדידי מיפרשא לי מיניה דשמואל כאן שנפרצה לכרמלית כאן שנפרצה לרשות הרבים:

מתני' הבונה עלייה על גבי שני בתים וכן גשרים המפולשים מטלטלין תחתיהן בשבת דברי רבי יהודה וחכמים אוסרין, ועוד א"ר יהודה מערבין למבוי המפולש וחכמים אוסרין:

גמ' אמר רבה לא תימא היינו טעמא דרבי יהודה משום דקא סבר ב' מחיצות דאורייתא אלא משום דקסבר פי תקרה יורד וסותם *איתיביה אביי *יתר על כן א"ר יהודה מי שיש לו שני בתים משני צידי רה"ר עושה לחי מכאן ולחי מכאן או קורה מכאן וקורה מכאן ונושא ונותן באמצע אמרו לו אין מערבין רה"ר בכך *א"ל מההיא אין, מהא ליכא למשמע מינה, אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא מדקתני ועוד א"ר יהודה מערבין במבוי המפולש וחכמים אוסרין אי אמרת בשלמא משום דקא סבר פי תקרה יורד וסותם היינו דקתני ועוד אלא אי אמרת משום דקא סבר שתי מחיצות דאורייתא, מאי ועוד שמע מינה:

הדרן עלך כל גגות

המוצא *תפילין מכניסן זוג זוג, ר"ג אומר שנים שנים, בד"א בישנות אבל בחדשות פטור. *מצאן צבתים או כריכות מחשיך עליהן ומביאן

ובסכנה

שיש לה פצימין · עמודין קבועין במחיצותיה פחות מג': **אליבא דשמואל כ"ע לא פליגי** · כלומר ודאי כדקאמרת אביי כרב ולא כשמואל דמודה אביי דלשמואל פסולה דכיון דבאכסדרה דהכא פיות תקרה לאכסדרה נעשו ואפ"ה אסר בטלטול שבת, כ"ש דלא מהני לענין סוכה דלא לסוכה עבידי: **כי פליגי אליבא דרב** · כלומר הא דאמר רבא כשמואל ולא כרב לא היא, דרבא נמי כרב אמרה למילתיה ואמר לך ע"כ לא קא שרי רב לענין שבת: **אלא דהני מחיצות** · פי' אותן הקורות הנתונים על ארבעה עמודים דאינהו פי תקרה לאכסדרה עבידי: **לאו לסוכה** · לשם סוכה אע"ג דלא בעי מחיצות לשמן כולי האי מיהא לא מקילינן: **במה דברים אמורים** · דצריך להודיע בפרק חלון*: **בערובי חצירות** · לעולם הוא זכות להן אבל עירובי תחומין פעמים שהוא חוב שמפסידין לרוח שכנגדה: **נפרצה לכרמלית** · שרי כר' יהודה דאי נמי אתי לאפוקי לבר לאו איסורא דאורייתא איכא: **מתני' על גבי שני בתים** · והם בשני צידי רה"ר מטלטלין תחת העלייה דפי תקרה מכאן ומכאן יורד וסותם: **וכן גשרים המפולשים** · שיש להם מחיצות מלמטה בשני הצדדים: **מערבין למבוי המפולש** · הואיל ואיכא שתי מחיצות: **גמ' דאורייתא** · הלכה למשה מסיני כדאמרינן בפ"ק (דף ד·) שיעורין חציצין ומחיצות הלכה למשה מסיני והרי יש כאן ב' מחיצות משני הבתים, דאי לאו משום פי תקרה לא הוה שרי: **יתר על כן וכו'** · רישא דברייתא אחד חלון שבין שני בתים ואחד חלון שבין שתי חצירות וגשרים ונפשות ורה"ר המקורה מטלטלין תחתיהן בשבת דברי ר' יהודה יתר על כן אמר רבי יהודה דאפילו רה"ר גמורה ואין שם תקרה למימר יורד וסותם, שרי בשתי מחיצות של שני צידי רה"ר: **מההיא אין** · מצית למשמע דשתי מחיצות דאורייתא אבל ממתני' לא שמעינן לה דטעמא משום סתימת פי תקרה הוא: **מתני' נמי דייקא** · דאית ליה לרבי יהודה שתי מחיצות דאורייתא: **אי אמרת בשלמא** · טעמיה דר' יהודה (ב) דקמייתא משום דשתי מחיצות דאוריי' היינו דקתני ועוד זו דמשמע ועוד זו אע"ג דליכא פי תקרה מתיר ר' יהודה משום האי טעמא אלא אי אמרת טעמיה בקמייתא משום פי תקרה מאי ועוד הא במבוי ליכא פי תקרה. לשון אחר מתני' נמי דייקא כרבה דטעמא דקמייתא משום פי תקרה הוא וה"ג אא"ב דטעמא דר"י בקמייתא משום דקסבר פי תקרה יורד וסותם ובבתרייתא משום שתי מחיצות היינו דקתני ועוד זו מתיר רבי יהודה ואע"ג דליכא פי תקרה משום שתי מחיצות אלא אי אמרת קמייתא נמי משום שתי מחיצות מאי ועוד היא היא ופשיטא דמערבין · ראשון שמעתי ולית דגרסי כלישנא בתרא ומסתברא כוותייהו:

הדרן עלך כל גגות

המוצא תפילין · בשדה במקום שנאבדין: **מכניסן** · לעיר ולבית: **זוג זוג** · אחד בראש ואחד בזרוע והיינו זוג כדרך שלובשן בחול וחוזר תמיד ומכניסן זוג אחר זוג עד שיכלו: **שנים שנים** · זוג בראש וזוג בזרוע ובגמרא בעי טעמא מאי ניהו: **בישנות** · שניכר הקשר העשוי כמין שדי דודאי תפילין הן ויש בהן קדושה ואסור להניחן בבזיון: **אבל בחדשות פטור** · מלהכניסן דילמא קמיע הן בעלמא ואין בהן קדושה אלא בנעשים כהלכתן והיינו לשמן הלכך לא מחללינן שבתא עלייהו: **צבתים** · קשרים קשרים הרבה תפילין בכל קשר ובגמ' מפרש מאי צבתים ומאי כריכות: **מחשיך עליהן** · ימתין עד שתחשך וישב שם וישמרם ולכשתחשך יטלם יחד ובגמ' פריך וליטייליכהו זוג זוג:

ובסכנה

ושמואל אמר הלכה כרבי יהודה · בסמוך מוקי לה בנפרצה לכרמלית ונראה דהלכתא כרב באיסורי ואפי' בנפרצה לכרמלית הלכה כרבי יוסי דמחמיר והיכא דאיתנהו למחיצות אפילו ר' יוסי מודה דאמר שבת הואיל והותרה הותרה כדאמרי' (ג) פ' קמא (דף יז:): **איתיביה** יתר על כן · פריך מברייתא משום דממתניתין דקתני ועוד א"ר יהודה מערבין במבוי המפולש לא שמעינן ברשות הרבים גמורה:

הדרן עלך כל גגות

המוצא תפילין · הך פירקא במסכת שבת ה"ל למיתני גבי הוצאות אלא משום דקתני סיפא "רבי יהודה אומר נותן אדם לחבירו וחבירו לחבירו ואפילו חוץ לתחום" ועוד משום דקתני בסוף פרקין "רבי שמעון אומר כל מקום שהתירו לך חכמים משלך נתנו לך" ומפרש בגמ' דקאי אסוף "מי שהוציאוהו": **מכניסן** זוג זוג · בספ"ק דביצה (דף טו·) מוכח דאיירי דלא מינטרי מחמת כלבי אבל מינטרי מחמת כלבי אע"ג דלא מינטרי מחמת גנבי לא: **אבל** בחדשות פטור · איסור נמי איכא דלקמן (צז·) תניא אוסר בחדשות:

לימא

מסורת הש"ס

לעיל נג. סוכה יח:

לעיל מו: פא:

[לעיל פא:]

שבת ו. וקיז. לעיל ו. יב: כב. נט:

שבת סב. ביצה טו. [עי' תוספות לקמן צו: ד"ה מנאן]

הגהות הב"ח

(א) גמ' איתמר רב חייא בר אשי אמר רב הלכה כר' יוסי: (ב) רש"י ד"ה אי אמרת בשלמא וכו' בקמייתא משום. וכו' דקתני ועוד דמשמע כצ"ל ותיבת זו נמחק: (ג) תוס' ד"ה ושמואל וכו' כדאמרינן סוף פרק קמא:

עין משפט נר מצוה

כג א ב מיי' פי"ז מהל' שבת הלכה לד סמג עשין א טור ש"ע א"ח סי' שסא ס"ב וסי' שסה סעיף ז:

כד ג מיי' פי"ז מהל' שבת הלכה יח סמג שם טוש"ע א"ח סי' שסד סעיף א:

א ד מיי' פי"ט מהל' שבת הלכה כג סמג לאוין סה טור ש"ע א"ח סי' שא סעיף מב:

רבינו חננאל

קורה מתיר בחורבה פי' כשמניחה ע"ג פסין ומותר לטלטל בחורבה הסמוכה לו לביתו ורב נחמן אמר קורה ד' אם תלויה או עומדת מתיר במים כלומר באילין חלוקות המים כמחיצה בתוך המים לפיכך מותר לו למלאות מים ולהכניסו לביתו כמאן אמרה לשמעתיה ופרשינן להחוא לישנא דאמרינן בי' פליגי הני כרב דאמר בעשר אמרינן פי תקרה יורד וסותם קורה חזינן לה כאלו פיה במקום פי תקרה זו ואינה מתרת. אבל לשמואל דלית ליה פי תקרה יורד וסותם גם קורה זו אינה מתרת דמחיצה מעליא בעי. ולההוא לישנא דאמר ביותר מי' פליגי אבל בי' לדברי הכל אית להו פי תקרה יורד וסותם. האי תקרה כפי תקרה דמי ולדברי הכל שרי. נימא אביי ורבא בפלוגתא דרב ושמואל פליגי דאתמר סיכך ע"ג אכסדרה שיש לה פצימין כגון אבני בניין היוצאות מן הכותל אחת למעלה מחברתה וביניהן חלל לקבל אחרת כשרה שאלו הפצימין כמו מחיצה הן. אין לה פצימין אביי אמר פי תקרה יורד וסותם כרב רבא אמר פסולה כשמואל. ודחינן אליבא דשמואל כ"ע לא פליגי דלא חד מינייהו אמר כוותיה דהא לית הלכתא כוותיה כי פליגי אליבא דרב אביי כרב. אביי אמר עד כאן לא אמר רב התם אלא משום דהני תלת מחיצתא וקירויה כולהו לאכסדרה עבידן. אבל הכא גבי סוכה דמחיצתא לבתים עבידי ולאו להאי סוכה עבידי אפילו רב מודה דלא אמרינן פי תקרה יורד וסותם: איבעיא להו ר' יוסי לאסור או להתיר קא בעי ואסיקנא רב ששת ור' יוחנן אמרי לאסור תניא נמי הכי ר' יוסי אמר הואיל ואסורין לעתיד אסורין נמי לאותה שבת רב אמר הלכה כר' יוסי ושמואל אמר הלכה כר' יהודה. ומי אמר שמואל הלכה כר' יהודה בהא. והאמר רב יהודה אמר שמואל כל מקום ששנה ר' יהודה בעירובין הלכה כמותו. ואוקימנא להא דתנן א"ר יהודה בד"א בעירובי תחומין אבל בעירובי חצרות מערבין לאדם לדעתו ושלא לדעתו שזכין לו לאדם שלא בפניו ואין חבין לו [אלא בפניו] וא"ל רב חנא בגדתאה לרב אמר שמואל הלכה כר' יהודה אפילו במבוי שניטלה קורתו או לחייו. ואמר ליה בעירובין אמר ולא במחיצות. ופרקינן בשנפרץ לכרמלית הלכתא כוותיה. אבל בשנפרץ לרה"ר אפילו שמואל לא אמר הלכתא כוותיה. וקיי"ל כרב דאמר הלכתא כר' יוסי: הבונה עלייה ע"ג ב' בתים כו' דייקא מתני' דטעמא דר' יהודה משום דפי תקרה יורד וסותם ולא משום דב' מחיצות דאורייתא הן. ור' יהודה תרתי אית ליה אית ליה שפי תקרה יורד וסותם ואית ליה ב' מחיצות דאורייתא הן מהא דתניא יתר על כן אמר ר' יהודה מי שיש ב' בתים בב' כו'. אמר רב אשי מתני' נמי דייקא דקתני ועוד אמר ר' יהודה מערבין במבוי המפולש אמרינן בשלמא רישא פי תקרה יורד וסותם וסיפא ב' מחיצות היינו דקתני ועוד [אלא] אי אמרת אידי ואידי ב' מחיצות ניערבינהו וניתנינהו או ניתי חדא ש"מ: הדרן עלך כל גגות

המוצא

נושא

- בירור שיטת ר' יוסי האם הוא אוסר או מתיר לאותו שבת (במקרה של חצר שנפרצה לרה"ר בשבת)
- שיטת שמואל אם יש לפסוק כר' יהודה שמתיר לאותו שבת

נושא

טלטול מתחת לעלייה או גשר שבנוי על גבי רשות הרבים

נושא

טעמא דר' יהודה

א- ב' מחיצות הל"מ

ב- פי תקרה יורד וסותם

גליון הש"ס גמ' איתיביה אביי יתר על כן · עיין לעיל דף פו ע"א תוס' ד"ה קורה ארבעה: שם א"ל מההיא אין · כתובות דף נח ע"ב שבועות דף לא ע"ב: